

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

«Сучасна шкільна освіта в Україні»: створення документального фільму

Здобувачки 4 курсу,
групи МЖб-2-22-4.0д
ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.05 Міжнародна
журналістика
Степаненко Лілії Михайлівни

Використання чужих ідей, результатів і
текстів має посилання на відповідне
джерело

Науковий керівник: Чернявський С. В.,
старший викладач

(підпис студента)

(ініціали, прізвище)

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

Голова комісії

_____ В.І. Терещук
завідувач кафедри
міжнародної журналістики

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Київ – 2026 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ.....	8
РОЗДІЛ II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ	11
2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту.....	11
2.2. Структура проєкту	13
2.3. Жанрова палітра	14
2.4. Зображальний матеріал та особливості	15
2.5. Авторська ідея	16
2.6. Особливості аудиторії	17
РОЗДІЛ III. ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ	18
ВИСНОВКИ.....	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	22
ДОКУМЕНТАЦІЯ.....	23
АНОТАЦІЯ	44
ANNOTATION	45

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Колегіум - заклад загальної середньої освіти, школа профільного спрямування.

ПЗЗСО II–III ступенів «АІК+» - Приватний заклад загальної середньої освіти II–III ступенів «Архітектурно-інженерний колегіум А+».

Архітектурно-інженерний колегіум А+ - Приватний заклад загальної середньої освіти II–III ступенів «Архітектурно-інженерний колегіум А+».

АІК А+ - скорочено, похідна форма від Архітектурно-інженерний колегіум А+.

ВСТУП

Актуальність вибору теми.

Тема моєї дипломної роботи – «Сучасна шкільна освіта в Україні» – була обрана не випадково, адже сьогодні освітня система України переживає період активних змін, модернізації та переосмислення підходів до навчання. Освіта завжди була й залишається однією з ключових сфер розвитку суспільства, оскільки саме вона формує майбутнє покоління, його цінності, світогляд, професійні компетентності та здатність адаптуватися до сучасних викликів.

Актуальність цієї теми полягає ще й у тому, що сучасна школа сьогодні – це не лише місце отримання знань, а й простір для розвитку особистості, творчості, комунікації та самореалізації учнів. Українська освіта змінюється під впливом цифровізації, нових освітніх стандартів, міжнародного досвіду та потреб сучасного суспільства. Саме тому виникає необхідність дослідити, як ці зміни реалізуються на практиці, які методи використовуються у сучасних навчальних закладах та наскільки ефективно вони відповідають потребам учнів.

Для проведення дослідження мною був обраний **Приватний заклад загальної середньої освіти II-III СТУПЕНІВ «Архітектурно-інженерний колегіум А+»**, який входить до складу **Освітнього холдингу А+**. Цей заклад став основою практичної частини моєї дипломної роботи, оскільки є прикладом сучасного підходу до організації шкільної освіти в Україні. АІК А+ поєднує академічну освіту, інноваційні методики навчання, розвиток творчих та технічних здібностей учнів, а також створення сучасного освітнього середовища. Саме на прикладі цього закладу було можливим дослідити, як реалізуються сучасні освітні тенденції, як формується комунікація між учнями, вчителями, а також яким чином освітній бренд створює власну унікальну систему навчання.

У межах дипломної роботи ПЗЗСО II-III ступенів «АІК+» розглядається не просто як окремий навчальний заклад, а як приклад того, якою може бути сучасна українська школа. Через його діяльність можна дослідити, як на практиці реалізуються сучасні освітні підходи, як формується мотивація учнів, яку роль відіграє простір школи, технології, профільність навчання та атмосфера всередині закладу.

Крім того, дослідження саме цього закладу дозволяє проаналізувати сучасну освіту не лише з академічної точки зору, а й через призму медіакомунікації, взаємодії з аудиторією та формування освітнього бренду. Архітектурно-інженерний колегіум ПЗЗСО II-III ступенів «АІК+» активно використовує сучасні формати комунікації, соціальні мережі, візуальний контент та публічні освітні проєкти, що є важливою складовою сучасної шкільної системи. Саме тому цей заклад став вдалим прикладом для дослідження того, як сучасна школа може поєднувати якісну освіту, інноваційний підхід та ефективну комунікацію з суспільством.

Отже, вибір теми зумовлений потребою дослідити сучасну шкільну освіту не лише теоретично, а й через конкретний практичний приклад. Це дозволяє глибше зрозуміти, які зміни відбуваються в українській освіті сьогодні та які підходи є найбільш ефективними.

Метою дипломної роботи є дослідити особливості сучасної шкільної освіти в Україні на прикладі Приватного закладу загальної середньої освіти II-III ступенів «Архітектурно-інженерного колегіуму А+», а також показати, як сучасний освітній заклад реалізує нові підходи до навчання, розвитку учнів, організації освітнього простору та комунікації.

Також мета цієї роботи полягає у створенні медіапроєкту, який дозволяє наочно продемонструвати, якою є сучасна українська школа сьогодні, які цінності вона формує та яку роль відіграє у підготовці учнів до майбутнього.

Завдання роботи:

- Розробити концепцію медіапроєкту на тему сучасної шкільної освіти в Україні;

- Створити структуру та сценарний план медіапродукту;
- Визначити перелік необхідного технічного обладнання для проведення зйомки;
- Провести відеозйомку в приміщенні та кабінетах Архітектурно-інженерного колегіуму;
- Записати інтерв'ю з директором, керівниками напрямів та учнями закладу;
- Дослідити особливості сучасної шкільної освіти в Україні;
- Проаналізувати сучасні підходи до організації навчального процесу;
- Дослідити вплив освітнього середовища на мотивацію та розвиток учнів;
- Здійснити монтаж відеоматеріалів та створити візуальне оформлення проєкту;

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є сучасна шкільна освіта в Україні, а предметом - особливості організації сучасного освітнього процесу, комунікації, освітнього середовища та інноваційних підходів до навчання на прикладі ПЗЗСО II-III ступенів «АІК+».

У відеопроєкті «Сучасна шкільна освіта в Україні» були використані різні джерела інформації:

- Відеозйомка освітнього простору;
- Інтерв'ю з учнями, керівниками та директором;
- Авторські коментарі;

Апробація результатів дослідження:

Апробація результатів дослідження була здійснена під час III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціокомунікаційні тенденції в медійному та науково-освітньому дискурсах», у межах секції «Світова журналістика в епоху глобальних змін», 20 травня 2026 року.

У межах конференції було представлено доповідь, присвячену темі сучасної шкільної освіти в Україні та її трансформацію під впливом цифровізації, соціальних змін і розвитку медіапростору. Особлива увага у виступі була приділена ролі сучасних технологій у навчальному процесі, впливу цифрових платформ та штучного інтелекту на освіту, а також зміни комунікації між учнями, викладачами та освітнім середовищем загалом.

У доповіді були розглянуті такі аспекти:

- Трансформація сучасної освіти під впливом цифрових технологій та штучного інтелекту;
- Роль соціальних мереж як сучасних освітніх і комунікаційних платформ;
- Адаптація освітнього середовища до нових викликів;

Практичною основою дослідження став Приватний заклад загальної середньої освіти II-III ступенів «Архітектурно-інженерний колегіум А+», на прикладі якого було проаналізовано сучасні підходи до організації навчання, використання цифрових технологій та штучного інтелекту.

Науковим керівником доповіді став Чернявський Сергій Володимирович.

Структура проєкту. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків та авторського медіапроєкту, створеного в межах практичної частини дослідження.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Для того, аби тему сучасної шкільної освіти в Україні можна було розкрити доступно, комплексно та водночас цікаво для широкої аудиторії, було обрано формат документального медіапроєкту з елементами відеоекскурсії, інтерв'ю та авторських коментарів. У сучасному українському медіапросторі саме відеоформат є одним із найефективніших способів подачі освітнього контенту, оскільки він дозволяє поєднати інформаційну, аналітичну та візуальну складові.

Сучасна освіта – це не лише навчальні програми чи академічні результати. Це насамперед середовище, атмосфера, підхід до учня, комунікація, використання технологій та можливості для розвитку особистості. Саме тому для дослідження було обрано АІК А+, який став практичним прикладом реалізації сучасних освітніх підходів в Україні.

Формат відеопроекту дозволяє не лише теоретично пояснити особливості сучасної освіти, а й показати їх на практиці через реальний освітній простір, інтерв'ю з представниками закладу – керівниками напрямів, учнями та адміністрацією. На відміну від звичайного інтерв'ю чи репортажу, документальний формат із поєднанням екскурсії та авторських пояснень дозволяє створити цілісне уявлення про функціонування сучасного навчального закладу.

Особливістю проєкту є поєднання кількох жанрових елементів: відеоекскурсії, документального спостереження, аналізу та інтерв'ю. Така структура дозволяє глядачеві поступово занурюватися в тему та краще сприймати інформацію. Авторські коментарі допомагають структурувати матеріал, пояснювати окремі аспекти та створювати логічні переходи між тематичними блоками.

Основою відеоматеріалу стала екскурсія АІК А+, під час якої демонструються сучасний освітній простір закладу: навчальні аудиторії, технічне оснащення, архітектура будівлі, спеціалізовані класи та загальна

атмосфера колегіуму. Візуальна складова проєкту є надзвичайно важливою, оскільки сучасна школа сьогодні сприймається не лише через освітній процес, а й через простір, у якому перебувають учні.

Окрему увагу в проєкті приділено ранній профілізації навчання. У АІК А+ функціонують чотири основні напрями підготовки, які дозволяють учням ще під час шкільного навчання розвивати професійні навички та формувати власні інтереси. Саме тому після загальної екскурсії відеоматеріал переходить до детального знайомства з кожним напрямом через інтерв'ю з керівниками напрямів. Під час цього блоку також демонструються матеріали, технічне обладнання та практичні роботи, з якими працюють учні у процесі навчання. У межах інтерв'ю керівники напрямів розповідають про власне бачення поняття сучасної освіти, особливості сучасного освітнього процесу та підходи, які сьогодні є важливими для розвитку учнів. Також у відеоматеріалі показано, які сучасні освітні методики, технології та практичні форми навчання вже впроваджені в АІК А+ та як вони реалізуються у щоденному навчальному процесі. Такий підхід дозволяє глибше розкрити специфіку сучасної освіти та показати, як профільне навчання функціонує на практиці.

Крім керівників напрямів, важливою складовою дослідження стали учні АІК А+. У межах відеопроекту участь беруть двоє учнів, які діляться власними враженнями від навчання та висловлюють своє бачення сучасної освіти. Їхні коментарі дозволяють глибше дослідити сучасний освітній процес з позиції безпосередніх учасників навчального середовища, а також зробити матеріал більш живим та всебічно розкритим.

Під час інтерв'ю учні розповідають про сучасні підходи до навчання, які вони помічають у колегіумі, важливість індивідуального підходу до кожного учня, а також роль технологій та цифрових платформ у сучасному освітньому процесі. Окрему увагу у питаннях приділено поняттю «сучасна освіта», значенню комфортного освітнього простору та впливу атмосфери школи на мотивацію до навчання та саморозвитку.

Такий формат інтерв'ю дозволяє не лише доповнити основну інформаційну частину проєкту, а й продемонструвати реальний учнівський досвід, що є важливою складовою дослідження сучасної шкільної освіти в Україні.

Сьогодні тема сучасної освіти є особливо актуальною, оскільки українська школа перебуває у процесі трансформації та адаптації до нових суспільних викликів. Впровадження цифрових технологій, індивідуальний підхід до учнів, створення безпечного і комфортного освітнього середовища – усе це стало невід'ємною частиною сучасної системи освіти.

Таким чином, обраний формат дозволяє комплексно дослідити тему сучасної шкільної освіти в Україні, поєднати теоретичний аналіз із практичним прикладом діяльності Архітектурно-інженерного колегіуму А+ та створити актуальний медіапродукт, орієнтований на сучасну аудиторію.

РОЗДІЛ II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ

2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту

Сучасна шкільна освіта в Україні сьогодні є однією з найбільш актуальних тем суспільного обговорення, оскільки система освіти перебуває у процесі постійної трансформації та адаптації до нових викликів. Впровадження цифрових технологій, зміна підходів до навчання, створення комфортного освітнього середовища та розвиток профільної освіти формують нове бачення сучасної школи. Саме тому виникла потреба у створенні медіапроєкту, який би комплексно показав, як сучасна освіта реалізується на практиці.

Для реалізації проєкту було обрано Приватний заклад загальної середньої освіти II-III ступенів «Архітектурно-інженерний колегіум А+», оскільки цей заклад є прикладом сучасного освітнього середовища, в якому поєднуються інноваційні підходи до навчання, технологічність, профільна освіта та комфортний простір для розвитку учнів. Саме на прикладі діяльності колегіуму було побудовано дослідження сучасної шкільної освіти в Україні.

Основною платформою для публікації відеопроекту було обрано YouTube, оскільки сьогодні це одна з найпопулярніших платформ для споживання відеоконтенту серед молоді аудиторії. Саме відеоформат дозволяє поєднати інформаційну, візуальну та емоційну складові, що є особливо важливим для висвітлення теми сучасної освіти.

Аналіз відеоконтенту на платформі YouTube за пошуковим запитом «Сучасна шкільна освіта в Україні» показав, що більшість матеріалів мають переважно інформаційний, презентаційний або дискусійний характер. Значна частина відео присвячена обговоренню реформ освіти, ролі технологій у навчальному процесі, сучасним підходам до викладання або презентації окремих навчальних закладів. Водночас комплексних документальних медіапроектів, які б поєднували аналіз освітнього середовища, відеоекскурсію,

інтерв'ю з учасниками освітнього процесу та практичне дослідження сучасної школи, у медіапросторі представлено недостатньо.

Одними з прикладів подібного контенту, які знаходяться серед результатів пошукової системи YouTube, такі відео:

1. «Сучасна освіта, якою вона може бути»¹ (канал: Молодий буковинець). Опубліковано 14 червня 2024 року. Кількість переглядів: 690. Хронометраж: 33 хвилини 17 секунд. Відео у форматі подкасту та розмовного інтерв'ю. У матеріалі обговорюється перспективи розвитку сучасної української освіти, вплив інноваційних технологій на навчальний процес, роль критичного мислення та трансформація підходів до навчання у сучасному суспільстві.

2. «Respublika STEAM School: modern school in Kyiv»² (канал: Освітній холдинг А+). Опубліковано 16 лютого 2026 року. Кількість переглядів: 511. Хронометраж 4 хвилини 58 секунд. Презентаційний відеоролик сучасного освітнього закладу, у якому демонструються інноваційний освітній простір, STEAM-підхід до навчання, технічне оснащення та сучасний дизайн школи. Відео побудоване у форматі презентації закладу та більше зосереджується на візуальному представленні школи, ніж на комплексному дослідженні сучасної освіти.

3. «Українська освіта: проблеми, виклики, перспективи»³ (канал: УкрЮтубПроект). Опубліковано 21 липня 2024 року. Кількість переглядів: 91 тис. Хронометраж: 1 година 34 хвилини. Аналітичний відеоматеріал, присвячений сучасному стану української освіти, реформуванню навчального процесу та викликам, які постають перед освітньою системою України.

¹ «Сучасна освіта, якою вона може бути». URL: https://www.youtube.com/watch?v=sy3l_Win4JI

² «Respublika STEAM School: modern school in Kyiv». URL: https://www.youtube.com/watch?v=WPhJ4_eoYbw

³ «Українська освіта: проблеми, виклики, перспективи». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qhAwcNHdvac>

Проведений аналіз дозволив зробити висновок, що більшість наявних відеоматеріалів або мають презентаційний характер, або зосереджуються переважно на теоретичному обговоренні освітніх процесів. Водночас у медіапросторі представлено не багато проєктів, які поєднують документальний формат, відеоекскурсію навчальним закладом, інтерв'ю, а також практичне дослідження сучасного освітнього середовища.

Саме ця особливість визначає унікальність авторського проєкту «Сучасна шкільна освіта в Україні». На відміну від проаналізованих матеріалів, він поєднує елементи документального фільму, екскурсії та інтерв'ю, що дозволяє комплексно продемонструвати функціонування сучасного освітнього закладу та показати освітню систему через досвід її безпосередніх учасників.

Важливим аспектом авторського медіапродукту є також його соціальна складова. Через створений медіапродукт демонструється, що сучасна школа – це не лише місце отримання знань, а повноцінне середовище для розвитку, самореалізації та формування майбутнього покоління.

2.2. Структура проєкту

Документальний фільм «Сучасна шкільна освіта в Україні» побудований за принципом послідовного розкриття теми через поєднання елементів екскурсії, інтерв'ю, закадрового авторського супроводу та документального відеоряду. Структура проєкту дозволяє комплексно продемонструвати особливості сучасного освітнього середовища на прикладі Архітектурно-інженерного колегіуму А+ та сформулювати цілісне уявлення про сучасні підходи до шкільної освіти в Україні.

Відеофільм складається зі вступної частини, основного блоку, тематичних глав, інтерв'ю та фінального висновку. Структура проєкту побудована таким чином, щоб глядач поступово занурювався в тему сучасної освіти – від загального ознайомлення із закладом до детального розкриття

окремих профільних напрямів навчання. Хронометраж фільму – 43 хвилини 30 секунд.

Гості інтерв'ю: Пшеничнюк Дмитро – директор Архітектурно-інженерного колегіуму А+; Сандул Віталій – керівник ІТ напрямку; Федів Іван – керівник інженерного напрямку; Гришко Олександра - керівниця Cambridge – програми; Ожиганова Дар'я – керівниця архітектурного напрямку; Кара Аполлінарія – учениця Колегіуму А+; Жук Софія – учениця Колегіуму А+; ведуча, авторка сценарію – Степаненко Лілія, студентка ІV курсу групи МЖБ-2-22-4.0д.

Весь фільм супроводжується українськими та англійськими субтитрами. Відеофільм містить тайм-коди для зручної навігації між тематичним главами, серед яких: ІТ-напрямок, інженерний напрямок, Cambridge-програма та архітектурний напрямок. Опис відеофільму містить коротку інформацію про зміст проєкту та структуру кожного тематичного блоку.

2.3. Жанрова палітра

Медіапроєкт поєднує елементи документального фільму, відеоекскурсії та інтерв'ю. Така жанрова комбінація зумовлена особливостями теми проєкту та необхідністю комплексно продемонструвати сучасне освітнє середовище через поєднання візуальної демонстрації, коментарів учасників освітнього процесу та документального відеоряду.

Основою проєкту є документальний формат, оскільки фільм побудований на реальних подіях, справжньому освітньому середовищі та інтерв'ю з представниками навчального закладу. Документальна складова дозволяє створити достовірне уявлення про сучасну систему шкільної освіти в Україні та продемонструвати її через реальний приклад Архітектурно-інженерного колегіуму А+.

Важливою жанровою складовою проєкту є формат відеоекскурсії. Саме через елементи екскурсії глядач знайомиться із простором навчального закладу, сучасними класами, технічними оснащенням та атмосферою

освітнього середовища. Такий формат дозволяє не лише розповісти про особливості сучасної освіти, а й візуально продемонструвати її практичну реалізацію.

Інтерв'ю також є однією з ключових складових жанрової структури відеофільму. Завдяки цьому глядач отримує можливість побачити сучасну освіту з різних точок зору: адміністрація, викладачі та самих учнів. Інтерв'ю забезпечують інформаційну достовірність проєкту та дозволяють більш детально розкрити особливості профільного навчання й сучасних освітніх підходів.

2.4. Зображальний матеріал та особливості

Прев'ю для відеофільму на платформі YouTube містить фотографію Архітектурно-інженерного колегіуму (рис. 1), що одразу формує візуальне уявлення про основний об'єкт дослідження. У дизайні прев'ю використані сучасні графічні елементи та стилістика, яка відповідає темі сучасної освіти.

Рис. 1. Приклад прев'ю

У фільмі також використовуються плашки з іменами та посадами учасників інтерв'ю (рис. 2). Вони з'являються під час першої появи спікерів у кадрі та допомагають глядачеві швидко ідентифікувати учасників проєкту.

Оформлення плашок виконане у стриманому мінімалістичному стилі.

2.5. Авторська ідея

Авторська ідея документального фільму полягає у висвітленні особливостей сучасного освітнього середовища в Україні на реальному прикладі. проєкт має на меті показати, як змінюється сучасна школа, які підходи до навчання використовуються сьогодні, яку роль відіграє освітній простір у розвитку учнів та що таке взагалі сучасна освіта. Основна увага зосереджується на профільному навчанні, сучасних технологіях та можливостях для самореалізації школярів у межах навчального закладу.

Важливою складовою авторської ідеї є прагнення показати освіту не через офіційний підхід, а через реальне середовище, у якому навчаються та розвиваються школярі. Також ще один акцент у проєкті зроблено на системі ранньої профілізації. Відеофільм демонструє, як сучасна освіта допомагає учням ще під час навчання визначити власні інтереси, розвивати професійні

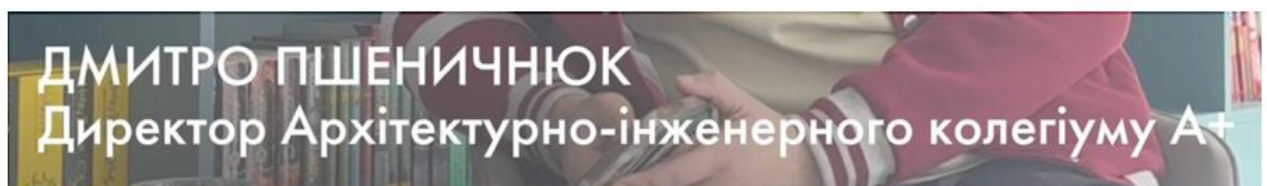

Рис. 2. Приклад плашки

навички та практично готуватися до майбутньої професійної діяльності.

Авторська ідея також полягає у створенні візуально динамічного та доступного контенту, який буде зрозумілим не лише батькам та учням, а й ширшій аудиторії. Саме тому у відеофільмі використовується сучасний монтаж, тематичний поділ на глави та субтитри українською та англійською мовами. Це дозволяє зробити проєкт більш універсальним та доступним для міжнародної аудиторії.

2.6. Особливості аудиторії

Потенційна аудиторія документального фільму «Сучасна шкільна освіта в Україні» охоплює широкий спектр глядачів, які цікавляться питаннями освіти, професійного розвитку та сучасних підходів до навчання. Насамперед проєкт орієнтований на учнів середньої та старшої школи віком від 12 до 18 років, оскільки саме для цієї категорії особливо актуальним є питання вибору освітнього середовища, майбутньої професії та розвитку власних здібностей.

Важливою частиною аудиторії є батьки школярів, які зацікавлені у виборі якісної освіти для своїх дітей. Через демонстрацію освітнього середовища, матеріально-технічної бази закладу та особливостей профільного навчання, відеофільм дозволяє сформувати повне уявлення про можливості сучасної школи та переваги ранньої профілізації.

Окрему категорію становлять педагогічні працівники, представники освітньої сфери та керівники навчальних закладів. Для них проєкт може слугувати прикладом реалізації сучасних освітніх підходів, організації навчального простору та впровадження профільного навчання в освітній процес.

Завдяки документальному формату, доступній подачі інформації та використанню реальних прикладів із життя навчального закладу, відеофільм має потенціал зацікавити не лише безпосередніх учасників освітнього процесу, а й ширшу громадськість, яка цікавиться розвитком української освіти та формуванні майбутнього зростаючого покоління.

РОЗДІЛ ІІІ. ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ

Для створення документального відеофільму «Сучасна шкільна освіта в Україні» було використано комплекс технічних і програмних засобів, які забезпечили реалізацію всіх етапів виробництва проєкту – від підготовки сценарію та проведення зйомок до монтажу, оформлення та публікації готового відеоматеріалу.

Усі відеоматеріали були відзняті за допомогою смартфона iPhone 15 Pro. Мобільна камера використовувалася для запису інтерв'ю з директором Архітектурно-інженерного колегіуму А+, керівниками профільних напрямів та учнями, а також для зйомки екскурсії навчальним закладом, загальних планів будівлі, навчальних кабінетів та освітнього середовища. Використання камери смартфона забезпечило можливість здійснити відеозйомку у високій якості завдяки функції смартфона «Кінематограф», що дозволило отримати якісний візуальний матеріал із належною деталізацією та чіткістю зображення.

Під час роботи над проєктом застосовувалися різні види кадрування та композиційних рішень. Для інтерв'ю використовувалися переважно середні та крупні плани, які дозволили акцентувати увагу на спікерах, а під час екскурсії та демонстрації освітнього середовища – загальні та детальні плани, що допомогли створити цілісне уявлення про Архітектурно-інженерний колегіум А+ та його особливості.

Запис аудіоматеріалу здійснювався за допомогою петличного мікрофона, який використовувався під час проведення всіх інтерв'ю. Такий спосіб дозволив отримати якісний звук незалежно від умов зйомки та забезпечити належну чіткість мовлення спікерів. Надалі аудіоматеріал був оброблений під час монтажу для досягнення єдиного рівня звучання протягом усього відеофільму.

Щодо монтажу документального фільму, монтаж здійснювався за допомогою мобільного та комп'ютерного застосунку CapCut. Програма використовувалася для впорядкування відзнятого матеріалу, монтажу інтерв'ю, створення переходів між тематичними главами, додаванням субтитрів та музичного супроводу. За допомогою CapCut також було виконано базову кольорокорекцію відеоматеріалу, синхронізацію звуку та фінальну підготовку проєкту до експорту для подальшого розміщення на платформі YouTube.

Для створення графічних елементів використовувався графічний сервіс Canva. За його допомогою було розроблено прев'ю відеофільму для YouTube, заставки тематичних глав, плашки з іменами та посадами учасників інтерв'ю, а також інші елементи візуального оформлення.

Підготовка сценарію, структури відео, текстів закадрового супроводу та запитань для інтерв'ю здійснювалося за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Використання програми дозволило систематизувати матеріали проєкту, здійснювати їх редагування та зберігати всі документи на різних етапах підготовки.

Для збереження та обміну матеріалами використовувалося хмарне сховище FEX та Google-диск. На платформи завантажувалися відзняті відеофайли, аудіозаписи та проміжні версії проєкту. Використання хмарного сховища забезпечило безпечне збереження матеріалів, резервне копіювання даних та швидкий доступ до них під час роботи над відеофільмом.

Таким чином, реалізація фільму стала можливою завдяки поєднанню сучасних мобільних технологій та доступного програмного забезпечення. Використані технічні й програмні засоби забезпечили якісну реалізацію творчого задуму, дозволили створити інформативний документальний контент та підготувати його до публікації для широкої аудиторії.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу сучасних тенденцій розвитку шкільної освіти України було розроблено концепцію документального відеофільму «Сучасна шкільна освіта в Україні». Створено структуру проєкту, яка дозволяє комплексно розкрити особливості сучасного освітнього середовища на прикладі Архітектурно-інженерного колегіуму А+. Також було сформовано перелік учасників інтерв'ю та підготовлено запитання відповідно до специфіки кожного профільного напрямку.

У процесі реалізації проєкту було визначено необхідні технічні та програмні засоби для проведення зйомки, запису звуку, монтажу та оформлення відеофільму. Використання смартфона для відеозйомки, петличного мікрофона для запису звуку, а також сучасних цифрових додатків забезпечило можливість створення якісного контенту.

Було проведено відеозйомку освітнього простору Архітектурно-інженерного колегіуму А+, що дозволило продемонструвати сучасне навчальне середовище, архітектурні особливості закладу, навчальні кабінети, профільні простори та умови для навчання учнів. Отримані матеріали стали важливою складовою візуального ряду документального фільму.

У межах проєкту було записано інтерв'ю з директором освітнього закладу, керівниками ІТ-, інженерного, архітектурного напрямів та керівницею Cambridge-програми, а також з учнями школи. Отримані коментарі дозволили висвітлити різні аспекти сучасної освіти, профільного навчання та професійного самовизначення учнів.

Для забезпечення зручного сприйняття інформації було створено графічне оформлення відеофільму, зокрема прев'ю для YouTube, тематичні заставки глав, інформаційні плашки зі спікерами та субтитри.

На завершальному етапі було здійснено монтаж документального фільму, під час якого поєднано інтерв'ю, екскурсійні фрагменти, кадри освітнього середовища та закадровий авторський текст. Окрему увагу

приділено логічній побудові матеріалу через тематичні глави, кожна з яких розкриває окремий напрям профілізації в колегіумі.

У результаті виконання кваліфікаційної роботи було створено завершений документальний відеофільм «Сучасна шкільна освіта в Україні», який демонструє сучасні підходи до навчання, особливості профільної освіти та роль освітнього середовища у формуванні особистості учня. Поставлену мету роботи досягнуто, а всі визначені завдання виконано в повному обсязі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Профільна середня освіта: почалося громадське обговорення проекту стандарту // Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/news/profilna-serednya-osvita-pochalosya-gromadske-obgovorennya-proektu-standartu>
2. Архітектурно-інженерний колегіум А+ // А+. URL: <https://aplus.ua/projects/architecture-engineering-collegium/>
1. Профільна освіта у старшій школі: як запроваджується реформа // Нова українська школа. URL: <https://nus.org.ua/2025/08/26/profilna-osvita-u-starshij-shkoli-yak-zaprovadzhuyetsya-reforma/>
2. «Сучасна освіта, якою вона може бути». URL: https://www.youtube.com/watch?v=sy3l_Win4JI
3. «Respublika STEAM School: modern school in Kyiv». URL: https://www.youtube.com/watch?v=WPhJ4_eoYbw
4. «Українська освіта: проблеми, виклики, перспективи». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qhAwcNHdvac>
5. Освітній прецедент: як працюватиме Архітектурно-інженерний колегіум А+, який проектувала Archimatika // Pragmatika Media. URL: <https://pragmatika.media/osvitnij-pretsedent-iaak-pratsiuvatyme-arkhitekturno-inzhenernyj-kolehium-a-iakyj-proiektuvala-archimatika/>

ДОКУМЕНТАЦІЯ

Сценарій документального фільму:

Вступ

Кадр: авторка проєкту на фоні Архітектурно-інженерного колегіуму А+.

«Мене звати Степаненко Лілія Михайлівна, я студентка четвертого курсу факультету міжнародної журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

У межах своєї бакалаврської роботи я досліджую тему сучасної освіти в Україні на прикладі приватного закладу загальної середньої освіти – Архітектурно-інженерного колегіуму А+, який входить до складу освітнього холдингу А+. Метою цієї роботи є аналіз особливостей організації сучасного освітнього процесу та ознайомлення з підходами, які застосовуються в даному закладі. Вибір цього закладу зумовлений тим, що він поєднує академічну базу з практично орієнтованими напрямками підготовки та впроваджує сучасні освітні підходи. Об'єктом дослідження є освітня діяльність Архітектурно-інженерного колегіуму А+, а предметом – зміст, структура та особливості реалізації профільного навчання в умовах сучасної освіти. Тож пропонуємо познайомитися з колегіумом зсередини та з'ясувати, як саме тут реалізується концепція сучасної освіти».

Відеоряд: загальні плани фасаду Архітектурно-інженерного колегіуму А+, території закладу та внутрішніх просторів.

Закадровий текст:

«Архітектурно-інженерний колегіум А+ – це приватний заклад загальної середньої освіти, що входить до складу освітнього холдингу А+.

Освітній холдинг А+ – це комплексна система навчальних закладів та освітніх просторів, яка поєднує різні рівні освіти – від дошкільної до профільної середньої та позашкільної. Простір колегіуму організований таким чином, щоб забезпечити комфортне навчальне середовище та умови для всебічного розвитку учнів. Навчальні кабінети обладнані відповідно до специфіки предметів та сучасних освітніх підходів. Кожен із них адаптований до особливостей освітнього процесу - від теоретичних занять до практичної діяльності. Для практичної роботи передбачені спеціалізовані простори, де реалізуються навчальні та проєктні завдання. Медіатека є важливим елементом освітнього середовища. Це простір для самостійної роботи, навчання та дослідження інформації, який поєднує функції бібліотеки та сучасного освітнього хабу. Рекреаційні зони створені для відпочинку та неформального спілкування протягом навчального дня. У закладі також організовано харчування учнів у сучасній їдальні. Спортивна інфраструктура забезпечує можливості для фізичного розвитку учнів та проведення занять із фізичної культури. На території закладу розташоване футбольне поле, яке використовується для проведення занять, тренувань та спортивних заходів. Окрім цього, облаштовані спортивні майданчики та зони для активного відпочинку на свіжому повітрі».

Відеоряд: навчальні кабінети, медіатека, рекреаційні простори, їдальня, спортивні майданчики та футбольне поле.

Перехід до наступної глави відеофільму.

Фрагмент №1 інтерв'ю з Дмитром Пшеничнюком, директором Архітектурно-інженерного колегіуму А+:

Пане Дмитре, вітаю! Дуже дякую, що погодилися зі мною на інтерв'ю.

Я також вас вітаю, пані Ліліє. Мені дуже приємно, що ви запросили мене на цю розмову. Думаю, наша бесіда буде надзвичайно продуктивною та

корисною. Сьогодні ми поспілкуємося про цей заклад освіти, про сучасну освіту та про те, як змінюється українська школа сьогодні. Тож давайте спершу поговоримо про те, як було створено цей заклад та яка основна ідея Архітектурно-інженерного колегіуму А+? Дякую за запитання. Якщо розпочати з самого початку, то Архітектурно-інженерний колегіум А+ входить до великої освітньої мережі холдингу А+. Враховуючи те, що ми дуже швидко масштабуємося та створюємо нові заклади освіти, ідея побудови та відкриття нового освітнього середовища виникла ще у 2020 році.

Розуміючи те, що приватна освіта в Україні має певний стереотип, що вона неякісна і що її основна функція полягає лише в нагляді за дітьми, було зрозуміло, що це не той підхід, який ми хочемо реалізовувати в закладах А+.

Тому було вирішено створити такий заклад, у якому рання профілізація та можливість поглибленого вивчення природничо-математичних дисциплін стали б основою навчання. Важливо було формувати у підростаючого покоління навички мислення, необхідні для того, щоб у майбутньому стати архітектором, інженером, програмістом чи фахівцем у сфері інформаційних технологій. Щоб уже під час навчання в школі учні могли розвивати необхідні навички для свого майбутнього.

Які підходи до навчання використовуються в Архітектурно-інженерному колегіумі А+?

Основою нашої освітньої моделі є рання профілізація. Починаючи з п'ятого класу, учні мають можливість обирати освітній напрям, за яким навчатимуться в школі.

Ми пропонуємо чотири освітні напрями: архітектурний із поглибленим вивченням художніх дисциплін, інженерний із посиленням вивченням фізико-математичних предметів, ІТ-напряму та міжнародний напрям, який включає

програму Cambridge Education і програму неформальної освіти Герцога Единбурзького.

Відповідно до обраного напрямку для кожної дитини формується індивідуальна освітня траєкторія. Основою навчання залишається державний стандарт освіти, що включає українську мову, літературу, історію, математику, фізику, хімію та інші базові предмети.

Водночас кожен напрям має власні профільні дисципліни. На архітектурному напрямі учні вивчають живопис, рисунок, пластику, макетування, архітектурні конструкції та проходять практичні студії, де можуть застосовувати отримані знання на практиці.

На інженерному напрямі до навчальної програми входять логіка, креслення, інженерне конструювання, додаткові години математики та архітектурна фізика.

На ІТ-напрямі учні вивчають комп'ютерну логіку, ІТ-англійську, програмування мовами Python і Java, а також розробку мобільних застосунків та комп'ютерних ігор. З кожним роком навчання програми ускладнюються та поглиблюються.

Окремо реалізується міжнародний напрям за програмою Cambridge. Разом із державним стандартом учні мають можливість вивчати такі дисципліни, як English, Mathematics, Science, Global Perspectives, History, Computing та Business.

Фрагмент №2 інтерв'ю з Віталієм Сандулом, керівником ІТ-напряму.

Що таке ІТ-напряму?

ІТ-напряму - це інтегрований курс у загальнодержавну навчальну програму за кількома напрямками. Діти вивчають програмування,

робототехніку, створення сайтів, мобільних застосунків, 3D-моделювання та розробку комп'ютерних ігор. Робота за цими напрямками відбувається не як окрема гурткова діяльність, а як повноцінна частина навчального процесу. Протягом навчання учні здобувають компетентності, які знадобляться їм у майбутньому під час вибору професії, вступу до університету, працевлаштування або створення власного бізнесу.

Чим сучасна ІТ-освіта відрізняється від тієї, що була 10-15 років тому?

Ого, кардинально усім. Якщо зараз іде хайп по штучному інтелекту і всі тільки про нього й говорять: що штучний інтелект усе змінить, він змінить вчителя, він змінить професії, він змінить світ, то я кажу, що ми це вже переживали на початку 2000-х років, коли з'явився в кожного персональний комп'ютер. А коли з'явився інтернет, нам казали те ж саме: що ми не будемо нічого вивчати, ми не будемо навчатися, ми все будемо гуглити і тому подібне. Але маємо те, що маємо, і ось ми тут.

Тому ІТ-освіта кардинально відрізняється від того, що було 10-15 років тому. Якщо в той час достатньо було вміти й розуміти, що таке комп'ютер, і вміти ним користуватися: мишка, клавіатура, пошук і тому подібне. І вже тоді починали вивчати деякі мови програмування, і було достатньо одного напрямку. Тобто якщо ви вивчили той же C Sharp або Python, то цього було достатньо.

На сьогоднішній момент цього вже недостатньо. На сьогоднішній день ми маємо ситуацію, коли потрібно розбиратися у всіх технологіях, у яких тільки можна. Саме такий кандидат буде максимально затребуваний на ринку праці.

Він повинен обов'язково вміти користуватися штучним інтелектом- це вже must have. Він повинен знати деякі мови програмування, повинен розуміти максимально широкий стек технологій, який тільки можливий. І тоді він без

проблем знайде собі гідно оплачуваний проєкт, у якому зможе повністю себе реалізувати.

Які сучасні підходи до навчання використовуються на ІТ-напрямі?

Розумієте, тут йде такий збірний, ми, через те, що наш напрямок є трошки вільним від державної програми. Він не затверджений на державному рівні, він затверджений внутрішніми документами, викладачами та керівниками.

Тому в нас є трошки свободи у виборі предметів, і вже виходячи з того, як учні реагують на той чи інший предмет, дійсно, ІТ-освіта, особливо вивчення коду, - це не про щось профанне. Це дійсно про працю, про логіку, про навчання, про самонавчання.

Тому тут ми використовуємо комплекс: десь проєктні рішення, десь командні рішення, десь підв'язуємо під участь у якихось конкурсах, щоб зацікавити дітей. Ті ж самі хакатони, ті ж самі Makers' Manifest, де діти мають змогу представити власні проєкти.

Тому тут комплекс підходів. Хтось із викладачів, дійсно, деякі предмети потребують цього просто завчання і постійного повторення, і йдемо, йдемо, йдемо за нашим календарно-тематичним планом. А в деяких ми більш гнучкі й можемо використовувати нові якісь підходи.

Чим сучасне ІТ-навчання в колегіумі відрізняється від традиційного викладання інформатики?

Різниця дуже кардинальна. Інформатику викладають одну годину на тиждень або дві, якщо це якийсь профільний навчальний заклад або профільний клас. І там намагалися в цей курс інформатики засунути все: і програмування, і вміння користуватися комп'ютером, і Excel-таблички, і створення презентацій, той же Python, та ж робототехніка. І воно все взято

маленькими-маленькими блоками, щоб просто дітям сказати: «Ну, оце є, тут ви можете щось зробити, таке у світі є, буває».

У нас на ІТ-напрямку навпаки: ми кожен предмет розкриваємо максимально, наскільки можемо його розкрити. Залежно від класу в нас є від шести до десяти годин на тиждень ІТ-предметів, де ми ці блоки розкриваємо повністю.

Якщо ми беремо 3D-моделювання, то починаємо з наймолодших класів, із п'ятих, працювати в Tinkercad, переходимо на Blender, з Blender переходимо на Fusion, використовуємо Illustrator, Photoshop. Тобто охоплюємо весь загальний спектр, де діти можуть максимально цьому навчитися.

Точно так само і в програмуванні. Ми починаємо з основ програмування, потім переходимо до більш детального вивчення Python, підключаємо Java, підключаємо C++, тим самим розширюючи можливості дітей до вивчення тих чи інших предметів.

Ми не біжимо по них швиденько, як пробіглися і все. У мене був такий предмет- «Зарубіжна література». І щоб не вчити всі ці твори, бо не було часу, у нас була хрестоматія: ми відкривали, дивилися, що там Ромео і Джульєтта кохали одне одного і померли- все, відкриваємо наступний твір.

То на цьому напрямку ми саме глибоко, наскільки це максимально можливо, намагаємося вивчити ті чи інші предмети.

Що таке сучасна освіта на Вашу думку?

Сучасна освіта, особливо в наших реаліях, у реаліях України, - це виклик, але це і можливість.

Для нас, на щастя, ми знаходимося в такому середовищі, що максимальне забезпечення в нас є. Тільки потрібно вчитися, тільки потрібно хотіти, тільки потрібно брати це і цим користуватися.

Є будь-яке матеріальне забезпечення: це ті ж комп'ютери, ті ж компоненти для робототехніки, ті ж програми, які ми закупаємо для навчання. Це можливість брати участь у багатьох всеукраїнських і міжнародних конкурсах та отримувати від викладачів і від адміністрації навчального закладу всебічну підтримку.

Будь-то компоненти, будь-то якісь презентації або додаткові заняття за тим напрямком.

Сучасна освіта - це також про відкритість. У мій час я навіть не замислювався, що можу кудись вступити або навчатися за кордоном, а зараз кордони відкриті для дітей.

Ти можеш обрати для себе будь-який заклад вищої освіти у світі, отримати дуже класні знання і приїхати в Україну застосовувати їх тут.

Сучасна освіта- це про вивчення дійсно комп'ютерних наук, тому що без них ми нікуди. Точно так само, як далі нікуди буде без штучного інтелекту.

Тобто це комплексне поєднання класичної навчальної програми, де ми вчимося писати, вчимося читати, думати логічно, вивчаємо математику, українську мову, літературу, поєднуючи це з проєктною діяльністю та новими освітніми технологіями, які нам уже необхідні.

Далі без цього світ не може існувати, не може навчати дітей. Точно так само, як і зі штучним інтелектом.

Найближчим часом він з'явиться буквально всюди, та він уже є в кожному предметі. Діти зможуть його використовувати. І не тільки діти, а й викладачі, батьки - усі разом.

Фрагмент №3 інтерв'ю з Іваном Федівим, керівником інженерного напрямку.

Що таке інженерний напрям?

Інженерний напрям - це в нас один із чотирьох напрямів в Архітектурно-інженерному колегіумі. Наш заклад працює за концепцією ранньої профілізації, де учні, починаючи вже з 5 класу і до 11-го, навчаються за певним профілем. Відповідно, інженерний напрям - це один із цих профілів, які здобувають учні.

Чим сучасна освіта відрізняється від тієї, що була 10-15 років тому?

В цілому основне нововведення, яке відбулося за останні 10-15 років, - це автоматизація. Люди перейшли із роботи на папері в комп'ютери, а замість того, щоб виконувати розрахунки вручну за допомогою ручки та папірця, тепер вони виконують усе це в програмах, які автоматизовано рахують.

Замість того, щоб створювати макети з глини, дерева, висікати їх вручну, тепер на зміну прийшли програми для створення 3D-моделей: Fusion 360, Inventor, SolidWorks, у комплексі з технологіями 3D-друку для створення прототипів.

Все більше і більше роботи переходить у віртуальне середовище, у комп'ютери, і все йде до автоматизації. Тобто до того, щоб прибрати рутинну людську працю та замінити її автоматизованою роботою комп'ютера.

Наскільки сучасна освіта орієнтована на практику саме у Вашому напрямі?

Наш напрямок, в принципі, побудований на практиці. Концепція всіх профільних дисциплін полягає в тому, що учні, звісно, вивчають теорію, але закріплюють її не репродуктивним методом, а саме методом навчання через практику, через роботу.

Учні засвоюють знання з дисциплін через експерименти, через досліди, через розробку проєктів із профільних дисциплін і саме таким чином закріплюють теоретичну складову через практичну.

Тому в нас усі дисципліни орієнтовані, в першу чергу, на розробку проєктів і засвоєння знань через створення цих проєктів.

Наскільки ця практичність допомагає учням у майбутньому?

Враховуючи те, що при створенні самого інженерного напрямку ми залучали безпосередньо консультантів із наступних двох рівнів, куди будуть рухатися наші учні, а саме з університетів, у яких вони продовжуватимуть своє навчання, і безпосередньо з компаній, які працюють у сфері механічної інженерії, ми склали програму таким чином, щоб учні здобували саме ті soft skills і hard skills, які будуть їм необхідні при продовженні руху за цим напрямом.

Які практичні навички набувають учні вже під час навчання?

Якщо брати конкретно практичну складову, то ми розділили її на три основні частини.

Перша - це те, що учні мають вміти створювати модель деталі, починаючи від ідеї, продовжуючи кресленням і закінчуючи вже готовою 3D-моделлю, яку вони самі можуть виготовити та роздрукувати відповідно до того, як її створили.

Друга частина - це розуміння фізичних законів, які будуть діяти на ту чи іншу деталь у тих чи інших умовах. Відповідно, другий hard skill - це розуміння того, які сили впливають на деталь, яким чином вона рухається, яким чином відбувається перетворення енергії за допомогою цієї деталі чи в межах цієї самої деталі.

І, власне, третій hard skill - це математика. Ми вміємо створити деталь, ми вміємо описати закони, які на неї впливають. Тепер потрібно лише обчислити її основні характеристики.

Тому третій наш hard skill - це математика. Вона винесена як основна і першочергова дисципліна, адже окрім профільних предметів учні також мають збільшену кількість годин математики та розширену програму.

Таким чином ми замикаємо коло з трьох основних hard skills, у межах яких працюємо. Тобто все зводиться до того, що учні вміють створити деталь і створити збірку, вміють описати все це з точки зору фізики, усі параметри цієї деталі, а також можуть описати параметри деталі чи збірки з точки зору математики.

**Фрагмент №4 інтерв'ю з Карою Аполлінарією, ученицею
Архітектурно-інженерного колегіуму А+.**

Які сучасні підходи до навчання ти найбільше помічаєш у колегіумі?

У нашому колегіумі найбільш помітний акцент робиться на практичне навчання та використання сучасних технологій. Наприклад, на STEM-уроках ми не просто вивчаємо теорію, а навчаємося розв'язувати реальні проблеми через виконання власних проєктів. Також ми працюємо із сучасними комп'ютерами, VR-окулярами, створюємо макети, програмуємо та навіть конструюємо роботів. Мені подобається, що сьогодні навчання стає більш інтерактивним і цікавим.

Наскільки важливим, на твою думку, сьогодні є індивідуальний підхід до

кожного учня?

Я вважаю, що індивідуальний підхід є надзвичайно важливим, адже всі учні різні. Комуś легше даються точні науки, комуś - творчість або проєктна діяльність. Якщо вчитель помічає сильні сторони учня та підтримує його ідеї, з'являється більше мотивації розвиватися та пробувати щось нове.

Що для тебе означає поняття сучасної освіти?

Для мене сучасна освіта - це не лише підручники чи оцінки. Насамперед це розвиток особистості, командна робота, креативність та вміння знаходити рішення в різних ситуаціях. Це можливість брати участь у проєктах, конференціях та створювати власні ініціативи.

Яку роль у сучасній освіті відіграють технології та цифрові платформи?

На мою думку, технології відіграють дуже важливу роль у сучасній освіті. Вони допомагають зробити навчання більш наочним, доступним і цікавим. Наприклад, завдяки VR-технологіям та інформаційним платформам навчальний матеріал легше сприймається, краще запам'ятовується та допомагає глибше зрозуміти складні теми.

Наскільки важливим для сучасної освіти є комфортний та продуманий освітній простір?

Комфортний освітній простір також суттєво впливає на якість навчання. Якщо в школі створена сучасна атмосфера, є зручні кабінети та необхідне технічне забезпечення, учням легше концентруватися на навчальному процесі. Крім того, такий простір мотивує бути більш активними, творчими та відкритими до нових ідей.

Як атмосфера школи впливає на мотивацію учнів до навчання та саморозвитку?

Я вважаю, що атмосфера школи має велике значення, адже саме від неї залежить бажання учнів навчатися та розвиватися. Якщо учні відчувають підтримку з боку вчителів і мають можливість висловлювати власні думки та реалізовувати свої ідеї, вони стають більш мотивованими та впевненими у своїх силах.

Як ти вважаєш, чи допоможе тобі навчання в колегіумі у майбутньому?

На мою думку, навчання в колегіумі обов'язково допоможе мені в майбутньому, оскільки тут я здобуваю не лише теоретичні знання, а й важливі практичні навички. Зокрема, під час STEM-занять ми вчимося аналізувати ситуації, знаходити рішення проблем та працювати над реальними проєктами. Усе це буде корисним у подальшому навчанні та професійній діяльності.

Як ти вважаєш, чи є доречною система ранньої профілізації в Архітектурно-інженерному колегіумі?

Також я вважаю, що система ранньої профілізації є дуже доречною. Завдяки їй учні ще під час навчання в школі можуть визначити свої інтереси, розвивати необхідні навички та краще підготуватися до майбутньої професії. Це дає можливість сформувати певну базу знань і практичного досвіду, яка стане корисною у подальшому житті.

Фрагмент №5 інтерв'ю з Олександрою Гришко, керівницею Cambridge-програми Архітектурно-інженерного колегіуму A+.

What is the Cambridge Programme?

Cambridge International Education is an international programme that provides students with an opportunity to gain experience in international education

and become part of a global learning community, regardless of where they are in the world.

What does the Cambridge programme give students compared to standard English learning?

First of all, the feeling of belonging to an international community. They also are given an opportunity to study subjects which do not exist actually in Ukrainian national educational system, such as Global Perspectives or Business Studies as it is. They also have an opportunity to pass international exams, which are accepted wherever they want to enter the university in the world, which means that these students have a possibility to choose the institution that they like the most, and eventually they have a better chance to choose the career they would enjoy.

How do you think modern school education in Ukraine differs from what it was 10 years ago?

Ten years ago, I was a pupil myself, and I can say that it differs significantly. First of all, it is about teachers, because staff has changed over time. When I was at school, most of my teachers were those who started their career paths in the Soviet Union or shortly after that. Nowadays, many teachers are much younger. They have lived in different communities and different environments, I would say. They belong to a generation that receives a lot of information and needs to process it. I believe that the attitude has changed as well. The subjects, of course, remain the same; however, the atmosphere at school and the level of freedom students are provided with have also changed and expanded significantly.

What opportunities does the Cambridge programme open for students' future?

Universities, as I said before, so they can enter different universities all around the world. It doesn't matter whether it is the UK, the USA, Europe, or anywhere else. We have even recently started communication with an Australian university. It is also an international experience, as students can communicate with peers from all around the world. They know how to study in English, which is one of the most

important advantages. After the Ukrainian educational system, students often come to universities abroad and do not fully understand how the system works. They know biology as a stand-alone subject and chemistry as a stand-alone subject, but they are not familiar with the approaches that are used in different countries. However, when they graduate from the Cambridge Programme, they are ready for the world. They are ready for modern technologies and modern educational techniques.

What does modern education mean to you?

It means everything because I live in it. But I would say that modern education, the education of the 21st century, is about freedom. It is about open-mindedness, mindfulness as well, and it is child-focused. When I think about my own education and my school years, I would say that it was focused on teachers, focused on theory, and focused on what other people would say. Nowadays, especially in private education, it is all about the child.

Фрагмент №6 інтерв'ю з Дарією Ожигановою, керівницею архітектурного напрямку Архітектурно-інженерного колегіуму А+.

Що таке архітектурний напрям?

Загалом архітектурний напрям - це один із профільних напрямів освітньої програми. Він має багато цілей і завдань, але якщо спробувати лаконічно описати його сутність, то це освітня програма, яка дозволяє учням та ученицям уже з п'ятого класу знайомитися з професією архітектора. Ця освітня програма поєднує, з одного боку, обов'язкові дисципліни та предмети, передбачені державним стандартом освіти, а з іншого — низку дисциплін, предметів і різноманітних активностей, безпосередньо пов'язаних з архітектурною професією. Вони дозволяють опанувати навички, необхідні майбутньому архітектору чи архітекторці, а також допомагають глибше зрозуміти, що таке архітектура та в чому полягає специфіка архітектурної професії.

Наскільки важливим є поєднання теорії та практики в архітектурній освіті та як це реалізовано в колегіумі?

Напевно, це один із ключових аспектів успішної архітектурної освіти. Якщо такого поєднання немає або воно є недостатньо ефективним, ми можемо отримати, наприклад, прекрасного теоретика чи теоретикиню, які будуть неймовірними дослідниками або істориками архітектури, але їм буде складно працювати в практичній площині. Усю теоретичну базу необхідно вміти застосовувати на практиці, і саме це є одним із головних завдань студії. Якщо цього не зробити, не вдасться сформувати універсального архітектора в найкращому розумінні цього слова. Тому все, що ми вивчаємо на теоретичних дисциплінах архітектурного напрямку, так чи інакше знаходить своє відображення в архітектурному проєкті, над яким учні працюють у студії. Ми завжди намагаємося проводити паралелі між різними предметами, щоб знання, отримані на одному курсі, могли бути протестовані та застосовані під час роботи над проєктом.

Це дуже важливий фокус нашої освітньої програми. Наприклад, минулого року ми запровадили підхід, який продовжуємо реалізовувати й цього року, хоча вже в дещо зміненому форматі. Залежно від теми студійного проєкту учні паралельно вивчають теоретичну дисципліну, яка допомагає опанувати теоретичні засади тієї архітектурної типології, над якою вони працюють протягом року. Так, в одних випадках учні вивчають ергономіку, в інших - масштаб або міські дослідження. Наприклад, якщо проєкт розташований на певній міській ділянці, учням необхідно провести відповідні дослідження цього простору. У такий спосіб ми демонструємо, що всі теоретичні знання є не абстрактними, а безпосередньо необхідними для процесу проєктування та створення архітектурних рішень.

На скільки відсотків рання профілізація допомагає учням при виборі їхньої майбутньої професії?

Відсотки тут трохи збивають мене з пантелику. Не скажу, що на сто відсотків, тому що завжди має залишатися простір для маневру, і, на мою думку, він повинен залишатися. Зрештою, немає нічого поганого в тому, щоб вступити до університету, а потім на першому чи другому курсі зрозуміти, що це не зовсім та професія, яку хотілося б опанувати, і змінити свій вибір. Мені здається, це також цілком нормальний сценарій. Проте можливість максимально протестувати й ближче познайомитися з певною професією - це саме те, у чому рання профілізація може дуже допомогти. Вона дозволяє певною мірою підготувати дитину до того, що на неї чекає у вищому навчальному закладі, а також краще зрозуміти, з чого складається та чи інша професія. Тому, я думаю, питання не стільки в тому, на скільки відсотків рання профілізація допомагає обрати професію, скільки в тому, на скільки відсотків вона допомагає залишитися в обраній професії, успішно навчатися у закладі вищої освіти та свідомо підійти до цього вибору. І в цьому, мені здається, рання профілізація може допомогти практично на сто відсотків. Я дуже підтримую такий підхід.

Які практичні заходи відбуваються саме на вашому напрямі?

Тут, напевно, дуже важливо зрозуміти специфіку архітектурної професії. Це досить цікавий момент, адже коли ми говоримо про архітектурні конкурси, то зазвичай маємо на увазі конкурси для дорослих фахівців або студентів старших курсів. Для школярів такі можливості трапляються значно рідше. Проте ми вже мали позитивний досвід участі в подібних проєктах. Наприклад, одна з наших команд посіла третє місце з урбаністичним проєктом. Це був радше формат хакатону, ніж класичного конкурсу, але він також передбачав створення повноцінного проєктного продукту. Щодо конференцій, то цього року ми робимо великий акцент саме на дослідницькій діяльності. Зараз у нас реалізується кілька масштабних дослідницьких проєктів, які тривають майже протягом усього навчального року. Наприкінці року відбудеться велика презентація результатів цих досліджень.

Також наші учні та учениці вже брали участь у різних конференціях: подавали тези, виступали з доповідями або представляли результати своїх досліджень. Тому цього року я б сказала, що ми активно розвиваємо саме дослідницький напрям. Якщо минулого року наш підхід був більш практичним і ми багато експериментували, створювали макети та тестували різні рішення, то зараз нам цікаво побачити, яких результатів можна досягти, якщо додати сильну дослідницьку складову. У майбутньому ми плануємо поєднати обидва підходи та, можливо, навіть розділити напрям на окремі треки: для тих, хто більше зацікавлений у дослідженнях, і для тих, хто хоче зосередитися безпосередньо на проєктуванні. Таким чином учні матимуть більше можливостей для вибору власної освітньої траєкторії в межах архітектурного напрямку.

Що для вас означає поняття «сучасна освіта»? Якою вона має бути зараз?

Мені здається, що для мене особисто це насамперед історія про індивідуальний підхід. Напевно, саме це є для мене найціннішою річчю в освіті. Водночас, на мою думку, це одна з найскладніших речей для реалізації, але й одна з найважливіших. Я дивлюся на учнів, на своїх студентів і студенток та бачу, наскільки різними є їхні цінності, вподобання та інтереси. Архітектурна професія є настільки широкою і відкриває настільки багато можливостей, що я переконана: кожен може знайти в ній своє місце. Дуже важливо вчасно помітити цей напрям думок, інтересів і допомогти учню, учениці, студенту чи студентці розвиватися саме в тому напрямі, який їм найближчий. Безумовно, це потребує великої уваги та значних часових ресурсів. Проте мені здається, що саме такий підхід суттєво збільшує кількість учнів і студентів, які залишаються в професії, адже вони знаходять у ній себе.

Тому я думаю, що індивідуальний підхід є для мене своєрідним синонімом сучасної освіти.

Фрагмент №7 інтерв'ю з Жук Софією, ученицею Архітектурно-інженерного колегіуму А+.

Яку роль відіграють технології та цифрові платформи в сучасній освіті?

Я думаю, що технології та цифрові платформи наразі відіграють дуже важливу роль, адже ми живемо в епоху штучного інтелекту та новітніх технологій. І, на мою думку, це залишатиметься актуальним ще багато років.

Розкажи більш детально про напрям, за яким ти навчаєшся.

Я навчаюся на архітектурному напрямі. У мене є такі предмети, як студія, історія архітектури, архітектурні конструкції та архітектурна графіка. Це дуже цікаві уроки, на яких ми реалізуємо багато творчих проєктів. Наприклад, минулого року ми розробляли проєкт «Будинок у саду». Для мене це було дуже цікаво, адже ми завжди можемо знайти щось нове, придумати власну ідею та втілити її в життя.

Наскільки сучасні технології та цифрові платформи інтегровані в навчання за твоїм напрямом?

Саме на моєму напрямі цифрових платформ використовується не так багато, тому що значну частину роботи ми виконуємо власноруч. Проте іноді ми можемо звертатися до штучного інтелекту або інших цифрових інструментів, щоб отримати додаткові ідеї чи поради щодо архітектурних проєктів.

Як атмосфера школи впливає на мотивацію учнів до навчання та саморозвитку?

Я вважаю, що атмосфера школи дуже сильно впливає на мотивацію учнів. Чесно кажучи, якщо це звичайна школа без цікавих можливостей, то не завжди хочеться туди приходити. Натомість в Архітектурно-інженерному

колегіумі А+ відбувається багато цікавих заходів, проєктів та активностей. Саме тому сюди хочеться приходити щодня.

Як ти вважаєш, чим саме вибір архітектурного напрямку допоможе тобі в майбутньому?

Я думаю, що це дуже допоможе мені в майбутньому, адже вже зараз я здобуваю навички, які часто отримують студенти на перших курсах університету. Завдяки цьому я краще розуміюся на архітектурі, дизайні інтер'єру та ландшафтному дизайні. Мені здається, що в майбутньому це допоможе легше навчатися за обраною спеціальністю та здобувати нові знання.

Наскільки важливим є індивідуальний підхід до кожного учня в сучасній освіті?

Я вважаю, що сьогодні індивідуальний підхід є надзвичайно важливим, адже він покращує навчальний процес. Якщо вчитель знаходить особистий підхід до кожного учня, діти починають краще розуміти предмет. Усі люди різні: хтось швидше запам'ятовує матеріал, а комусь потрібно більше часу для його засвоєння. Саме тому індивідуальний підхід є таким важливим.

Що тобі найбільше подобається в архітектурному напрямі?

Мені найбільше подобається студія, тому що там ми створюємо різні макети та працюємо над власними проєктами. Як я вже казала, минулого року ми розробляли «Будинок у саду», а цього року працюємо над проєктом літнього театру. Це дуже цікава робота: ми вивчаємо різні приклади, надихаємося ними та створюємо власні ідеї. Я вважаю, що це добре розвиває наше мислення, творчість та вміння знаходити нестандартні рішення.

Фрагмент №8 інтерв'ю з Дмитром Пшеничнюком, директором Архітектурно-інженерного колегіуму А+.

Чи допомагає рання профілізація з легким вибором майбутньої професії?

Я в цьому впевнений на тисячу відсотків, тому що вже навіть будучи тією людиною, яка вчилася в школі, закінчила школу, закінчила коледж, закінчила вищий навчальний заклад, аналізуючи ситуації моїх друзів або людей, які мене оточували під час навчання на різних ось цих етапах, я розумію, що якби в школі мав можливість зануритися саме в ранню профілізацію, то, можливо, не було б стільки людей, які не задоволені своєю життєвою ситуацією. Мені легше говорити, чому так, тому що з шостого класу я розумів, що хочу бути вчителем історії. Я любив історію, я її вивчав, я все робив для того, щоб стати вчителем історії. Але після закінчення дев'ятого класу, а це був 2006 рік, тоді було дуже модно і в тренді вступати на фінансистів і юристів. І мої батьки після дев'ятого класу відправили мене навчатися на фінансиста. Я вам скажу, що там навчався, але не отримував від цього жодного задоволення. Тим паче після того, як на другому курсі я пішов на практику на завод «Маяк», у відділ бухгалтерії, і мені показали всі ці талмуди з розрахунками, цифрами і всім іншим. І тоді я знайшов у собі сили та взяв відповідальність за свої дії. Я сказав, що все ж таки закінчу коледж, тому що мені залишався лише один рік навчання, але вступатиму самостійно до педагогічного університету на історичний факультет. І далі так і продовжив. Але я розумію, що є люди, яких влаштували батьки, або які пішли навчатися, провчилися, але так і не взяли відповідальність за своє життя. І потім вони працюють за нелюбою професією.

Що для вас особисто означає поняття сучасної освіти?

У першу чергу, сучасна освіта - це освіта, яка побудована та сформована на розумінні потреб сучасних дітей і водночас має перспективне бачення вимог майбутнього. Тому для мене сучасна освіта - це насамперед профільність і практичність. Освіта має вже сьогодні показувати дітям, для чого їм потрібні ті чи інші знання та як вони можуть застосовувати їх у житті.

Це не так, як було свого часу, коли навчання часто будувалося за принципом: вивчив, відповів і забув. Головною метою було наповнити людину великою кількістю теоретичних знань, які потрібно було відтворити та повторити. Натомість сучасна освіта ґрунтується на практичності, цілеспрямованості та розвитку особистості. Вона не повинна ламати людину чи змушувати її підлаштовуватися під систему. Навпаки, вона має допомагати кожному розкрити власний потенціал. Саме так я розумію сучасну освіту.

Яким би ви хотіли бачити українського випускника сучасної школи?

У першу чергу, я хотів би бачити його впевненим, мотивованим, залученим до суспільного життя та людиною з активною громадянською позицією. Це має бути особистість, яка готова до викликів майбутнього, здатна адаптуватися до змін, приймати рішення та брати відповідальність за свої дії й майбутні результати.

АНОТАЦІЯ

Степаненко Л. М. «Сучасна шкільна освіта в Україні»: створення документального фільму

Ключові слова: сучасна освіта, шкільна освіта, документальний фільм, профільне навчання, рання профілізація, освітнє середовище, цифрові технології, медіапроект, Архітектурно-інженерний колегіум А+, освітні інновації.

Кваліфікаційна бакалаврська робота присвячена створенню документального фільму «Сучасна шкільна освіта в Україні», у якому досліджуються особливості функціонування сучасного освітнього середовища на прикладі Архітектурно-інженерного колегіуму А+. Актуальність роботи зумовлена необхідністю висвітлення сучасних освітніх підходів, що впливають на формування особистості учня, його професійне самовизначення та розвиток практичних компетентностей. У теоретичній частині роботи проаналізовано поняття сучасної освіти, особливості профільного навчання, роль цифрових технологій в освітньому процесі, а також специфіку створення документального фільму як засобу висвітлення суспільно важливих тем. Практична частина містить опис етапів розробки медіапроекту, створення сценарію, проведення інтерв'ю, організації відеозйомки та монтажу документального фільму. У межах роботи було створено авторський документальний фільм, до якого увійшли інтерв'ю з адміністрацією закладу, керівниками профільних напрямів та учнями колегіуму. Особливу увагу приділено архітектурному, інженерному, ІТ-напрямам та міжнародній програмі Cambridge. Результати дослідження можуть бути використані для популяризації сучасних освітніх практик та створення медіаматеріалів освітньої тематики.

ANNOTATION

Stepanenko L. “Modern School Education in Ukraine”: Creation of a Documentary Film.

Keywords: modern education, school education, documentary film, specialized education, early specialization, educational environment, digital technologies, media project, Architecture and Engineering Collegium A+, educational innovations.

This bachelor's qualification thesis is devoted to the creation of the documentary film “Modern School Education in Ukraine”, which explores the features of the contemporary educational environment using the Architecture and Engineering Collegium A+ as a case study. The relevance of the research is determined by the growing need to highlight modern educational approaches that influence students’ personal development, professional orientation, and practical competencies. The theoretical part of the thesis examines the concept of modern education, the specifics of specialized learning, the role of digital technologies in the educational process, and the documentary film genre as a tool for presenting socially significant topics. The practical part describes the stages of media project development, script writing, conducting interviews, organizing video production, and editing the documentary film. As a result of the study, an original documentary film was produced featuring interviews with the school administration, heads of educational programmes, and students of the collegium. Particular attention is paid to the architectural, engineering, IT, and Cambridge educational tracks. The findings of the study may be used for the promotion of modern educational practices and for the creation of educational media content.